

# Зміни до закону про мобілізацію: що очікувати бізнесу

18 травня 2024 року набули чинності зміни до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» № 3543-XII. То ж в цій публікації спробуємо відповісти на найбільш актуальні питання власників бізнесу: для юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців.

## ЗМІНИ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ОСОБИСТО ПРАЦІВНИКІВ

В цій частині законодавство істотно змінилось. Так, з 18 травня 2024:

- громадяни України, які перебувають на військовому обліку, до 17 липня п.р. мають уточнити свої облікові дані;*
- всі чоловіки з 18 до 60 років зобов'язані мати при собі військово-облікові документи;*
- суттєво змінились підстави для відстрочки і деякі категорії, що сьогодні мають відстрочку, втратять таке право;*
- за певних умов особу можуть обмежити у праві керування транспортним засобом.*

## НОВЕЛИ ЩОДО ОБОВ'ЯЗКУ УТОЧНЕННЯ ДАНИХ ДЛЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ НА ВІЙСЬКОВОМУ ОБЛІКУ

*Громадяни України зобов'язані уточнити дані військового обліку, в т.ч.:*

- призовники – 17-25 років, які мають посвідчення про приписку;
- військовозобов'язані – 25-60 років, які мають тимчасове посвідчення або військовий квиток;
- жінки-медики та жінки-фармацевти, які перебувають на військовому обліку.

## **ВІЙСЬКОВИЙ ОБЛІК ЖІНОК**

Маємо зміни для військового обліку для жінок. Так:

- жінки, що мають медичну/фармацевтичну спеціальність зобов'язані стояти на військовому обліку (**ч. 11 ст. 1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» №2232**).
- жінки, які перебувають на військовому обліку, можуть бути призвані на військову службу чи залучені для виконання робіт із забезпечення оборони держави у воєнний час у добровільному порядку (**ч.12 ст. 1 Закону 2232**).

## **ЗМІНИ ДЛЯ РОБОТОДАВЦІВ**

Глобально для роботодавців нічого не змінилося. Юридичні особи зобов'язані, як і раніше, вести військовий облік працівників згідно **Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів від 30.12.2022 № 1487**.

Однак, під час воєнного стану Збройні сили (СБУ, ТЦК, органи розвідки) появились додаткові обмеження на використання транспорту підприємств. Так, окрім безпосереднього вилучення, **тепер транспортні засоби, які перебувають на обліку ТЦК, заборонено відправляти за межі**

**області або України, продавати чи здавати в оренду, а також використовувати як предмет застави.**

Роботодавців фізичних осіб-підприємців, як і інших самозайнятих осіб новий закон про мобілізацію не стосується.

## **ЧИ МОЖЕ ЮРИДИЧНА ОСОБА-РОБОТОДАВЕЦЬ САМОСТІЙНО ОНОВИТИ ОБЛІКОВІ ДАНІ ПРАЦІВНИКІВ В ТЦК ЗА СВОЇХ ПРАЦІВНИКІВ?**

Ні, не може. Порядок № 1487 такого обов'язку не містить.

Роботодавець повинен контролювати дотримання працівниками Правил військового обліку (Додаток 2 до Порядку 1487) та проводити відповідну роз'яснювальну роботу серед призовників, військовозобов'язаних та резервістів щодо виконання ними правил військового обліку.

Вимог щодо оновлення облікових даних в Правилах військового обліку для Роботодавця не передбачено, тому у роботодавця немає обов'язку контролювати уточнення (оновлення) даних працівників.

Накладення штрафу на роботодавця за не уточнення даних працівниками буде неправомірним.

Вимога Закону № 3633 (уточнити дані протягом 60 днів) – це відповідальність працівника – військовозобов'язаного.

Головне для Роботодавця – дотримуватися правил ведення військового обліку в межах підприємства, та інших приписів Порядку №1487 та ст. 24 КЗпП.

## **НА РОБОТОДАВЦЯ ПОКЛАДАЄТЬСЯ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРИЙНЯТТЯ НА РОБОТУ ПРАЦІВНИКА БЕЗ ВІЙСЬКОВО-ОБЛІКОВИХ ДОКУМЕНТІВ**

Посадові особи державних органів, органів місцевого

самоврядування, підприємств, установ та організацій за порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та

мобілізацію, зокрема за прийняття на роботу призовників, військовозобов'язаних та резервістів, які не перебувають на військовому обліку, незабезпечення оповіщення призовників, військовозобов'язаних та резервістів про їх виклик до ТЦК та СП, несвоєчасне подання документів, необхідних для ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, та неподання відомостей про таких осіб несуть відповідальність згідно із законом.

## **ЯК ВИПРАВИТИ СИТУАЦІЮ, ЯКЩО Є ПРАЦІВНИКИ БЕЗ ВІЙСЬКОВО-ОБЛІКОВИХ ДОКУМЕНТІВ?**

Вручити працівникам, які не мають належних військово-облікових документів, письмові повідомлення про необхідність стати на військовий облік/отримати військово-облікові документи під підпис.

У випадку якщо працівники відмовляються ставати на військовий облік чи ігнорують вимогу роботодавця, слід проінформувати ТЦК про порушення працівниками Правил військового обліку (п. 34 Порядку № 1487).

У п.87 Порядку № 1487 перераховано підстави для відповідальності за порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію (ст. 210-1 КУпАП):

- за неподання до ТЦК та СП списків громадян, що підлягають приписці до призовних діляниць;
- за прийняття на роботу призовників, військовозобов'язаних та резервістів, які не перебувають на військовому обліку;
- за несвоєчасне подання документів, необхідних для ведення

військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів тощо.

## **ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ЗМІНИ ТА АКЦЕНТИ**

19 травня 2024 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо удосконалення відповідальності за порушення правил військового обліку та законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію» № 3696-IX від 09.05.2024.

Вчинення порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію, в особливий період – тягне за собою накладення штрафу на громадян від однієї тисячі до однієї тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян **(від 17 000,00 грн. до 25 500,00 грн.)** і на посадових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, **юридичних осіб** та громадських об'єднань – від двох тисяч до трьох тисяч п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян **(від 34 000,00 грн. до 59 500,00 грн.)** (ст. 210-1 КУпАП).

Адміністративне стягнення за вчинення в особливий період правопорушень, передбачених статтями 210, 210-1 цього Кодексу, може бути накладено протягом трьох місяців з дня його виявлення, але не пізніше одного року з дня його вчинення.

За неведення військового обліку Роботодавцем до набрання чинності новим Законом про збільшення адміністративних штрафів (до 19 травня 2024 року), штрафна санкція встановлюється за попередньою редакцією ст. 210-1 КУпАП (на посадових осіб – від 300 до 500 нмдг **(від 5100 до 8500 грн.)**), оскільки Закони не мають зворотної дії в часі згідно зі статтею 58 Конституції України.

Але така норма буде діяти лише у тому випадку, якщо Роботодавець з 19 травня 2024 не почне вести військовий

облік на Підприємстві належним чином згідно Порядку 1487.

### **З 17 ТРАВНЯ 2024 РОКУ ДІЄ ОНОВЛЕННЯ ДО ПОРЯДКУ БРОНЮВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ НА ЧАС МОБІЛІЗАЦІЇ.**

14 травня 2024 року Кабінет Міністрів України затвердив зміни до «Порядку бронювання військовозобов'язаних за списком під час дії військового стану».

Але зміни стосуються тільки енергетиків та ІТ-компаній.

За текстом Постанови № 555, зміни знову стосуються тільки окремих категорій роботодавців.

Тож загальні оновлення через початок дії Закону №3633 так і не прийнято.

За Постановою КМУ № 555, тепер працівники підприємств, установ і організацій паливно-енергетичного комплексу, перелік яких затверджується Міненерго, та підприємств, які надають електронні комунікаційні послуги та/або послуги доступу до електронних комунікаційних мереж та їх інфраструктури, що визначені Мінцифри критично важливими для функціонування економіки в особливий період у сфері цифровізації, підлягають бронюванню незалежно від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності.

Тобто зміни стосуються тільки енергетиків та ІТ-компаній.

07 травня 2024 року Кабінет Міністрів України продовжив ще на один місяць дію відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, наданих військовозобов'язаним рішеннями Міністерства економіки.

При цьому вже з 10 травня 2024 року покладено на Міноборони повноваження щодо бронювання, які раніше були покладені на Генштаб ЗСУ.

Нагадуємо, АО «Західна Правозахисна Група» надає професійні послуги з питань оскарження **протиправних** рішень органів державної влади та управління. Переваги АО «Західна Правозахисна Група»:

- досвідчені адвокати практики адміністративних спорів;
- напрацьовані вдалі кейси з супроводу адміністративних оскаржень;
- наданню послуги передують детальний аналіз ситуації, моделювання її розвитку;
- налагоджені процеси дистанційної, комфортної та безпечної для Замовника комунікації;
- справедлива та розумна ціна вартості послуг та ін.

Заповніть форму зворотного зв'язку і ми надамо Вам первинну консультацію.

Форма зв'язку

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,  
електронна пошта: office@vg.ua

**АО “ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА”,**

**Група Компаній Вікторія**